EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.8.2020
COM(2020) 900 final

LISÄTALOUSARVIOESITYS NRO 8
VARAINHOITOVUODEN 2020 YLEISEEN TALOUSARVIOON

Maksumäärärahojen lisäys hätätilanteen tukivälinettä varten covid-19-rokotestrategian rahoittamiseksi sekä koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevaa toista investointialoitetta varten

Euroopan komissio ottaa huomioon

– Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 314 artiklan yhdessä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan kanssa,

– unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä [...] 18 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[1] ja erityisesti sen 44 artiklan,

– Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2020, sellaisena kuin se hyväksyttiin 27 päivänä marraskuuta 2019[2],

– huhtikuun 17 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvion nro 1/2020[3],

– huhtikuun 17 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvion nro 2/2020[4],

– kesäkuun 17 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvion nro 3/2020[5],

– kesäkuun 17 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvion nro 4/2020[6],

– heinäkuun 10 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvion nro 5/2020[7],

– heinäkuun 3 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvioesityksen nro 7/2020[8],

ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle lisätalousarvioesityksen nro 8/2020 varainhoitovuoden 2020 talousarvioon.

MUUTOKSET PÄÄLUOKITTAISEEN TULO- JA MENOTAULUKKOON

Muutokset yleiseen tulotaulukkoon ja pääluokkaan III ovat saatavilla EUR-Lexissä (https://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-fi.htm).

1 EUVL L 193, 30.7.2018.
2 EUVL L 57, 27.2.2020.
3 EUVL L 126, 21.4.2020.
4 EUVL L 126, 21.4.2020.
5 EUVL L 254, 4.8.2020.
6 EUVL L 254, 4.8.2020.
7 EUVL L XXX, XX.X.2020.
8 COM(2020) 424, 6.7.2020.

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO 3
2. HÄTÄTILANTEEN TUKIVÄLINEEN MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN LISÄYS 3
3. CRII+-ALOITTEESEEN LIITTYVÄ MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN LISÄYS 4
4. RAHOITUS 6
5. TIIVISTELMÄTAULUKKO MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 7

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Tämän vuotta 2020 koskevan lisätalousarvioesityksen (LTE) nro 8 tarkoituksena on ottaa käyttöön 6,2 miljardia euroa maksumäärärahoina, jotta voidaan kattaa i) maksumäärärahojen lisätarve hätätilanteen tukivälineessä covid-19-rokotestategian rahoittamiseksi sekä ii) koheesiopolitiikan kasvanut maksumäärärahatarve koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevan toisen investointialoitteen (CRII+)[9] hyväksymisen jälkeen.

2. HÄTÄTILANTEEN TUKIVÄLINEEN MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN LISÄYS

Kun hätätilanteen tukiväline otettiin käyttöön huhtikuussa 2020 covid-19-kriisin yhteydessä, komissio laati yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa alustavan tarvearvioinnin, jonka pohjalta suunniteltiin erittäin laajoja potentiaalisia tukitoimia. Hätätilateen tukea oli tarkoitus ottaa käyttöön siellä, missä sitä tarvitaan eniten ja missä sillä saataisiin aikaan selvää EU:n tason lisäarvoa. Koska mahdolliset toimet ovat laaja-alaisia, alun perin ennakoitiin, että budjettivallan käyttäjän hyväksymiä 2,7 miljardin euron maksusitoumusmäärärahoja vastaavista maksumäärärahoista tarvittaisiin vuonna 2020 ainoastaan noin puolet eli 1,38 miljardia euroa, ja loput seuraavina vuosina.

Kriisin edetessä komissio on hyväksynyt useita päätöksiä[10] hätätilanteen tuen käytöstä muun muassa seuraavien toimien tukemiseksi: tuki välttämättömien tarvikkeiden, lääkintäryhmien ja covid-19-potilaiden kuljettamiseen (liikkuvuuspaketti), välttämättömien terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden hankinta, tuki testauskapasiteetin lisäämiseksi, covid-19-potilaiden hoitomahdollisuuksien lisääminen, digitaalisten jäljityssovellusten yhteentoimivuuden tukeminen ja desinfiointirobottien jakelu sairaaloihin.

Kuten EU:n rokotestrategiaa koskevassa komission tiedonannossa[11] korostetaan, pandemian edetessä on käynyt selväksi, että kriisi saadaan todennäköisesti ratkaistua pysyvästi vasta sitten, kun virusta vastaan on kehitetty tehokas ja turvallinen rokote. Sen takia tehokkaan rokotteen kehittäminen on ensisijainen tavoite. Komissio on sopinut kaikkien jäsenvaltioiden kanssa ennakkohankintasopimusten neuvottelemisesta ja tekemisestä niiden puolesta rokotevalmistajien kanssa. Hätätilanteen tukiväline tarjoaa näitä ennakkohankintasopimuksia varten tarvittavaa ennakkorahoitusta, jonka avulla vähennetään elintärkeisiin investointeihin liittyviä riskejä ja siten nopeutetaan ja lisätään toimivien rokotteiden valmistusta. Ennakkohankintasopimukset antavat jäsenvaltioille oikeuden ostaa tietyn määrän rokoteannoksia tietyn ajan kuluessa ja tiettyyn hintaan. Komissio on jo tehnyt yhden ennakkohankintasopimuksen rokotevalmistajan kanssa elokuussa 2020, ja se on edennyt neuvotteluissa pitkälle useiden muiden valmistajien kanssa.

---

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/558, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, joilla voidaan tarjota poikkeuksellista joustavuutta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöön covid-19:n puhkeamisen vastatoimena, EUVL L 130, 24.4.2020, s. 1.

10 Komission päätös C(2020)2794 neuvoston asetuksen (EU) 2016/639 mukaisen hätätilanteen tuen rahoittamisesta; komission päätös C(2020)4193 päätöksen C(2020)2794 muuttamisesta rokotusvälineen rahoittamisen osalta; komission päätös C(2020)5162 päätöksen C(2020) 2794 muuttamisesta hätätilanteen tukivälineestä katettavien lisätoimien rahoittamisen sekä rokotusvälineen talousarvion kasvattamisen osalta.

11 COM(2020)245 final, 17.6.2020.

Ennakkohankintasopimus kannustaa rokotevalmistajia kasvattamaan tuotantokapasiteettiaan huomattavasti nopeammin kuin tavanomaisen rokotekehittelyn yhteydessä, ja sitä varten ne tarvitsevat ennakolta käteisrahoitusta, jonka avulla vähennetään investointeihin liittyviä riskejä. Tämä tarkoittaa, että komission on suoritettava ennakkomaksuja hyvin pian sitoumusten jälkeen (usein muutaman päivän kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta).

Tästä on seurauksena, että hätätilanteen tukivälineestä tällä hetkellä käytettävissä olevat maksumäärärahat eivät riitä kattamaan niihin sopimuksiin sisältyviä velvoitteita, jotka komissio aikoo tehdä lyhyellä aikavälillä rokotevalmistajien kanssa. Jotta voitaisiin varmistaa, että Euroopan unionilla on käytössään useita rokote-ehdokkaita ja siten mahdollisimman hyvät mahdollisuudet saada mahdollisimman pian käyttöön tehokas ja turvallinen rokote, on ensiarvoisen tärkeää asettaa lisämaksumäärärahat saataville niin pian kuin mahdollista. Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että hätätilanteen tukivälineen puitteissa asetetaan vuonna 2020 käyttöön riittävästi maksumäärärahoja, jotta voidaan kattaa a) kaikki asiaankuuluvat sitoumukset, jotka komissio tekee rokotevalmistajien kanssa jäsenvaltioiden puolesta, ja b) muut käynnissä olevat toimet. Tulevien vuosien maksumäärärahatarpeet pienenevät vastaavasti.

Kun otetaan huomioon budjettivallan käyttäjän heinäkuussa 2020 hyväksymä 140 miljoonan euron lisäys, vuonna 2020 tarvitaan maksumäärärahoja vielä 1 090 miljoonaa euroa, jolloin hätätilanteen tukivälineen maksumäärärahat ovat yhteensä 2 610 miljoonaa euroa. Jäljellä olevat 90 miljoonaa euroa maksetaan vuonna 2021 niiden sitoumusten osalta, jotka eivät liity rokotestrategiaan.

Lisäksi ehdotetaan, että hallinnollisten tukimenojen budjettikohdasta siirretään 53,75 miljoonaa euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoja välineen toimintamäärärahojen budjettikohtaan. Näin ollen maksusitoumus- ja maksumäärärahojen kokonaismäärä hätätilanteen tukivälineen tukimenojen budjettikohdassa vähenee 250 000 euroon.

(euroa)

Budjetti-kohta	**Nimi**	**Maksusitoumus-määrärahat**	**Maksu-määrärahat**
Pääluokka III – Komissio			
18 01 04 05	Unionin sisällä annettavan hätätilanteen tuen tukimenot	–53 750 000	–53 750 000
18 07 01	Unionin sisällä annettava hätätilanteen tuki	53 750 000	1 143 750 000
Yhteensä		**0**	**1 090 000 000**

3. CRII+-ALOITTEESEEN LIITTYVÄ MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN LISÄYS

Komissio ehdotti maalis- ja huhtikuussa 2020 kahta toimenpidepakettia: koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevaa investointialoitetta (CRII)[12] ja koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevaa toista investointialoitetta (CRII+)[13]. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät paketit nopeasti.

[12] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/460, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, jotta saataisiin liikkeelle investointeja jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muille talouden aloille covid-19:n puhkeamisen vastatoimena (Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite), EUVL L 99, 31.3.2020, s. 5–8.

[13] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/558, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse

Jäsenvaltiot hyödyntävät täysimääräisesti koheesiovarojen tarjoamia joustomahdollisuuksia ja likviditeettiä auttaakseen niitä, joihin pandemian vaikutukset kohdistuvat eniten eli terveydenhuollon ja muita työntekijöitä, sairaaloita ja pk-yrityksiä. Aloitteen täytäntöönpano on käynnissä, ja jäsenvaltiot toteuttavat edelleen toimenpiteitä muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Siinä missä koheesiotuessa keskitytään yleensä pitkän aikavälin investointeihin alueellisen lähentymisen tukemiseksi, koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevissa investointialoitteissa tarjottiin hätätilanteen tukea siellä, missä sitä tarvittiin eniten.

Maaliskuun 30. päivänä 2020 hyväksytyn, koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevan investointialoitteen pohjalta vapautettiin noin 8 miljardia euroa käteisvaroja koheesiopolitiikan ohjelmiin liittyviä investointeja varten. Sen varmistamiseksi, että kaikki koheesiovarojen sitomaton tuki voidaan ottaa käyttöön vuonna 2020 lieventämään covid-19-epidemian vaikutuksia jäsenvaltioiden talouksiin ja yhteiskuntiin, komissio ehdotti koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevaa toista investointialoitetta (CRII+), jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät. Aloite tarjoaa jäsenvaltioille tilapäisesti mahdollisuuden pyytää EU:lta täyttä 100 prosentin rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta ja koheesiorahastosta tuettavia ohjelmia varten 1. heinäkuuta 2020 alkavan ja 30. kesäkuuta 2021 päättyvän tilivuoden aikana. Lisäksi aloitteella lisättiin mahdollisuuksia siirtää määrärahoja rahastojen ja alueluokkien välillä. EU:lta oli 24. elokuuta 2020 mennessä pyydetty täyttä (100 %:n) rahoitusta 107 ohjelmaan, joiden osuus kaikista koheesiopolitiikan määrärahoista on lähes puolet.

Komissio on laatinut perusteellisen analyysin jäsenvaltioiden heinäkuun 2020 loppuun mennessä toimittamista ennakkoarvioista kunkin ohjelman tasolla. Se katsoo, että maksumäärärahoja tarvitaan lisää 5,1 miljardia euroa, jotta voidaan kattaa kaikki odotettavissa olevat maksatushakemukset, jotka on maksettava vielä vuonna 2020.

Otsakkeen 1b maksumäärärahoihin esitetään 5,1 miljardin euron kokonaislisäystä, joka jakautuu seuraavasti:

(euroa)

Budjetti-kohta	**Nimi**	**Maksusitoumus-määrärahat**	**Maksu-määrärahat**
Pääluokka III – Komissio			
04 02 60	Euroopan sosiaalirahasto – Vähemmän kehittyneet alueet – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	771 562 000
04 02 61	Euroopan sosiaalirahasto – Siirtymäalueet – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	192 891 000
04 02 62	Euroopan sosiaalirahasto – Kehittyneemmät alueet – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	397 128 000
04 02 64	Nuorisotyöllisyysaloite	-	68 419 000
04 06 01	Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäminen ja köyhyyden pahimpien muotojen lieventäminen unionissa	-	70 000 000
13 03 60	Euroopan aluekehitysrahasto – Vähemmän kehittyneet alueet – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	1 882 287 000
13 03 61	Euroopan aluekehitysrahasto – Siirtymäalueet – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	311 128 000
13 03 62	Euroopan aluekehitysrahasto – Kehittyneemmät alueet – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	424 520 000

erityistoimenpiteistä, joilla voidaan tarjota poikkeuksellista joustavuutta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöön covid-19:n puhkeamisen vastatoimena, EUVL L 130, 24.4.2020, s. 1.

13 03 63	Euroopan aluekehitysrahasto – Ylimääräiset määrärahat kaikkein syrjäisimmille ja harvaan asutuille alueille – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	20 386 000
13 03 64 01	Euroopan aluekehitysrahasto – Euroopan alueiden välinen yhteistyö	-	122 353 000
13 04 60	Koheesiorahasto – Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoite	-	839 326 000
Yhteensä		**0**	**5 100 000 000**

4. RAHOITUS

Lisätalousarvioesitys nro 6/2020[14] perustui olettamukseen, että vuosien 2014–2020 monivuotista rahoituskehystä kasvatettaisiin. Eurooppa-neuvoston 21. heinäkuuta antamien päätelmien pohjalta on kuitenkin selvää, että tämä ei ole mahdollista, ja sen takia lisätalousarvioesitys nro 6/2020 on käytännössä vanhentunut. Näin ollen tässä lisätalousarvioesityksessä nro 8 ei oteta huomioon kyseistä ehdotusta, ja menojen pohjaksi ehdotetaan sen sijaan viimeksi hyväksytyn talousarvion (LT nro 5/2020) tasoa ja rahoituksen pohjaksi lisätalousarvioesityksessä nro 7/2020 ehdotettua rahoitusta.

[14] COM(2020) 423, 3.6.2020.

5. TIIVISTELMÄTAULUKKO MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(euroa)

Otsake	Talousarvio 2020 (ml. LT:t nro 1-5 & LTE nro 7/2020)		Lisätalousarvioesitys nro 8/2020		Talousarvio 2020 (ml. LT:t nro 1-5 & LTE:t nro 7–8/2020)	
	MSM	**MM**	**MSM**	**MM**	**MSM**	**MM**
1. Älykäs ja osallistava kasvu	**83 930 597 837**	**72 353 828 442**		**5 100 000 000**	**83 930 597 837**	**77 453 828 442**
Enimmäismäärä	*83 661 000 000*				*83 661 000 000*	
Liikkumavara						
1a Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky	25 284 773 982	22 308 071 592			25 284 773 982	22 308 071 592
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	*93 773 982*				*93 773 982*	
Enimmäismäärä	*25 191 000 000*				*25 191 000 000*	
Liikkumavara						
1b Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	58 645 823 855	50 045 756 850		5 100 000 000	58 645 823 855	55 145 756 850
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	*175 823 855*				*175 823 855*	
Enimmäismäärä	*58 470 000 000*				*58 470 000 000*	
Liikkumavara						
2. Kestävä kasvu: luonnonvarat	**59 907 021 051**	**57 904 492 439**			**59 907 021 051**	**57 904 492 439**
Enimmäismäärä	*60 421 000 000*				*60 421 000 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	*–465 323 871*				*–465 323 871*	
Liikkumavara	*48 655 078*				*48 655 078*	
josta: Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) – markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	43 410 105 687	43 380 031 798			43 410 105 687	43 380 031 798
Alaenimmäismäärä	*43 888 000 000*				*43 888 000 000*	
Pyöristysero, jota ei ole otettu huomioon liikkumavaran laskennassa	*888 000*				*888 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	*–428 351 235*				*–428 351 235*	
Maataloustukirahaston liikkumavara	*48 655 078*				*48 655 078*	
3. Turvallisuus ja kansalaisuus	**7 152 374 489**	**5 278 527 141**		**1 090 000 000**	**7 152 374 489**	**6 368 527 141**
Josta joustoväline	*1 094 414 188*				*1 094 414 188*	
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	*2 392 402 163*				*2 392 402 163*	
josta ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara	*714 558 138*				*714 558 138*	
Enimmäismäärä	*2 951 000 000*				*2 951 000 000*	
Liikkumavara						
4. Globaali Eurooppa	**10 991 572 239**	**9 112 061 191**			**10 991 572 239**	**9 112 061 191**
josta ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara	*481 572 239*				*481 572 239*	
Enimmäismäärä	*10 510 000 000*				*10 510 000 000*	
Liikkumavara						
5. Hallinto	**10 271 193 494**	**10 274 196 704**			**10 271 193 494**	**10 274 196 704**
Enimmäismäärä	*11 254 000 000*				*11 254 000 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	*–982 806 506*				*–982 806 506*	
Liikkumavara						
josta: toimielinten hallintomenot	7 955 303 132	7 958 306 342			7 955 303 132	7 958 306 342
Alaenimmäismäärä	*9 071 000 000*				*9 071 000 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	*– 982 806 506*				*–982 806 506*	
Liikkumavara	*132 890 362*				*132 890 362*	
Yhteensä	**172 252 759 110**	**154 923 105 917**		**6 190 000 000**	**172 252 759 110**	**161 113 105 917**
Josta joustoväline	***1 094 414 188***	***1 017 029 444***			***1 094 414 188***	***1 017 029 444***
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	***2 662 000 000***				***2 662 000 000***	
josta ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara	***1 196 130 377***				***1 196 130 377***	
Enimmäismäärä	***168 797 000 000***	***172 420 000 000***			***168 797 000 000***	***172 420 000 000***
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	***–1 448 130 377***				***–1 448 130 377***	

Liikkumavara	*48 655 078*	*18 513 923 527*			*48 655 078*	*12 323 923 527*
Muut erityisrahoitusvälineet	**860 261 208**	**690 998 208**			**860 261 208**	**690 998 208**
Kaikki yhteensä	**173 113 020 318**	**155 614 104 125**		**6 190 000 000**	**173 113 020 318**	**161 804 104 125**